Həkverdijef. A.:
Mirzə Fətəli
Axyndof
<xijalat>.

Baku 1927

Fai
26086

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881849987-10

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881849987-10

A. HƏKVƏRDOF.

MIRZƏ-FƏTƏLI AXYNDOF

15 Kəpiq

AZƏRNƏƷR

Baqь — 1927

Fai 26086

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881849987-10

DFG

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881849987-10

A. b. HƏKVERDIJEF.

1930/222

MIRZƏ FƏTƏLI AXYNDOF

(xijalat)

1—3 bin.

Fai 26086

AZƏRNƏƎR

Baqı, — 1927

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881849987-10

Ə З X A S.

1. **Mirzə Fətəli Axyndof.**
2. **Rəзid**—onyn ogly.
3. **Qitab pajlɩjan зəxs.**
4. **Hatəm-Xan-Aga**—mulqədar Kara-baglɩ.
5. **Hacɩ Kara**—sodaqər.
6. **Dərviз Məstə'li зah**—məзhyr cadyqər.
7. **Molla Ibrahim-Xəlil**—qimjaqər.
8. **Nөqər**—Mirzə Fətəlinin evində.

Əhvalat qeçir Tiflisdə Mirzə Fətəlinin evində.

Bibliothek der
Deutschen
Morgenländischen
Gesellschaft.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881849987-10

Murzə-Fətəli *[əƣləʒib jazь masasьnьn dalьnda. daxil olan qitab pajlьjan ʒəxsə]*

Ha! nə xəbər ijlə ƣəldin? qitablarьn hamьsьnь pajlьja bildinmi?

Qitab pajlьjan. Nə ərz edim? ejlə pajladьm qi pajlamasajdьm ondan jaxʒь olardь.

Mirzə-Fətəli. Necə?

Qitab pajlajan. Bir musəlman qitaba jaxьn duʒmədi: hər qəsə verdim, dedi....

Mirzə-Fətəli. Nə dedi?

Qitab pajlajan.Dejə bilmirəm, korxyram, ovkatьnьz təlx ola.

Mirzə-Fətəli Sən deməmiʒdə mən ɵzum anlajьram, dejiblər: at ojana by qafьrьn qitabьnь! belədirmi?

Qitab pajlajan. Bəli! dejirlər qitab oxymak istəsən o kədər lazьmlь qitablar var qi ustunu toz basa—basa kalьb by ʒkaflarda: otyryb hər kara—vəlini oxysak ƣərəq adьmьzь dəli kojak. Hətta bir bəƣ var idi, dedi:

„Mən-Mirzə-Fətəlini jaxɜɩ tanɩjɩram, ɵzu ilə də kədimdən aɜɩnalɩgɩm var ona deqilən qi o bir akɩllɩ adam sajɩlɩr, ejb dəqilmi qi belə cəfənqijata kələmini sərf edib, ɵzunu aləm içində risvaj edir“ by halda bir Hacɩ uzunu camaata dytyb dedi: “camaat, kaçɩn by qitablardan; əqər bynlar mənfəətli qitablar olsa idi, camaata muftə pajlamazdɩlar jəkin Mirzə-Fətəli necə qi ɵzu laməzhəb olyb allahɩn jolyndan çɩkɩb ejlə də istijir camaatɩ laməzhəb etsin“ xulasə bir nəfər qitablara jaxɩn duɜmədi.

Mirzə-Fətəli Pəs qitablar necə oldy?

Qitab pajlajan. Sabahɩ qunu camahat qitablarɩn ustunə bir halət ilə tɵquldu qi, ɵzum də təəccub etdim, dedim aja bir qecədə by təgjir bynlarda haradan əmələ qəldi? sonra eɜitdim qi bir mollanɩn təhriqinə qɵrə qəlib məndən qitablarɩ alɩb aparɩb odlyjyblar və bir kədərini də biri bir manatdan ermənilərə satɩblar.

Hejf olsyn sizin bir belə zəhmətiniz—sə'jiniz.

Mirzə-Fətəli. Ejbi joxdyr, anlajana nəsijhət etməq əklisizlijə dəlalət edər, nəsijhəti avama, kanmɩjana edərlər. əvam əvvəl sənin nəsijhətini anlamɩjacak, sənə əzijjət edəcəq, fəhɜ verəcəq, hamɩsɩna mutəhəmmil olmalɩ.

Birdən kabakda qiɜilər qəliblər və millət jolynda çalɩɜɩblar, onlarɩ nə musijbətlərə duçar ediblər: ɵ durublər, oda atɩblar, qɩtablarɩnɩ mənim qitablarɩm q'ibi odlyjyblar.

Illər qeçib zamanalar dolanьb, o ʒəxslərin əqdiqləri toxymlar bar verib lmdi onlarьn kəbirləri zijarətƣah olybdyrlar, bakt olar mənim də toxymlarьm bar verər, mən bəlqə o ƣunləri ƣɵrmujəm amma oglym nəvələrim də ƣɵrsələr bənə hesabdьr; camahatьn avamlьgьna bakma, mən səpdiƣim toxym kabil topraga səpilib mən millətimin ƣələcəƣinə və xoʒbəxt ƣunlərinə xatircəməm və by xijal ilə də ɵlub ƣedəcəƣəm.

Hər bir karanlьgьn axьrь ьʒьkdьr və mənim millətim də jəkinimdir qi zulməti—əbədi içində dəƣil, onyn da bir ьʒьklь ƣunləri var; o və'də ɵz balalarьnь əməllərindən xəcalət çəqib xejr—xahlar ilə bədxahlarьnь əlbəttə tanьjacaklar.

Arzy edərdim qi mənim təq təqfir olanlarьn kədəri çok olajdь, bəlqə millətin ьʒьklь ƣunu tez ƣələ idi. *(Qitab pajlьjana)* zəhmət çəqibsən, jorylybsan; ƣet rahat ol.

Qitab pajlajan. Mirzə! mənim zəhmətlərim sizin, zəhmətinizin juzdən biri ola bilməz millət jolynda zəhmət çəqməq bɵjuq rahatlьk dəƣilmi?

Mirzə-Fətə'li. Qaʒ hamь belə anlьja idi!

Nə olardь bizim də sajьr millətlər təq hər ʒəhər də uç dɵrt kanan oxymyʒ adamlarьmьz ola idi, qi avama tərbijə verib tərəkki jollarь ƣɵstərə idilər? By əjjamda ʒəhər camaatlarьnьn umidƣahlarь hacьlar və axyndlardьr; qənd ahalьsьnьn umidƣahь bəƣlərdir. Bynlarьn heç birisi millət için çalьʒmьr,

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881849987-10

hamısı øz cibləri uçun zəhmət çəqirlər ytanmırlar, həja ejləmirlər dindirəndə bir məsəl də çəqirlər dejirlər! „El için aglajan qøzsuz kalar„; heç qəs onlara demir qi: „Aglıjın el için, aglıjın millət için kojyn qøzləriniz qor olsyn. O kədər aglıjın canınız çıkınca və bilin qi sizin millət jolynda qor olan qøzləriniz aglamıjan qøzlərin hamısından jaxзıdır!... Namərdlər! namərdlər! quzlu iqən qorlar! diri iqən ølmuзlər! *(qitab pajlıjana)* qet rahat ol! *(qitab pajlajan qedir. Rəзid on beз jaзında yзak rənqi kaçmıз daxil olyr).*

Mirzə-Fətəli. (*Rəзidə*). Bala, rənqin nijə kaçıb?

Rəзid. Ata! jola çıxıram camaat məni rahat køjmyr iзkollaja qedib qəlincə min pis-pis søzlər dəjirlər.

Dejirlər qi by Mirzə-Fətəlinin oglydyr; bynyn atası butun musəlmanların qiзilərini orətlərini həcv edib onyn evini dagıdıb øzunu də øldurəcəjiq bir yзak da dalımca bir daз atdı dəqsə idi ølmuз idim, jaxзı qi dəqmədi. Ata bəlqə qəldilər bizi kırdılar.

Mirzə-Fətəli. Korkma bala heç qəs bizi øldurə bilməz sənin atan camahata hakk joly qøstərir; bøjujub tarixdə də qørərsən qi hakk danıзanlara nə əzijjətlər ediblər; nə ejbi var koj bizə də əzijjət etsinlər, bir vakt olar by jaman danıзan adamların evladı mənim zəhmətlərimə kijmət verərlər. Qet ananın janına naharını ejlə. (Rəзid qedir).

Nəqər *(daxıl olyr)*. Aga! Hatəm-Xan-Aga bydyr çok hirsli qəlir

Mirzə-Fətəli. Koj qəlsin *(nəqər çıkır)*.

Hətəm-Xan-Aga *(daxıl olyr)*. Çok sag ol Mirzə; çok sag ol! biz həmişə fəxr edirdiq qi musəlmandan da bir nəfər çıkıbdır qi by mənsəbə çatıb sərdara dilmanc olyb, sən də belə? a qişi sənin atan bir mə'mun mukəddəs molla idi, heç sən ytanırsan ata babanın jolyny itirirsən?

Mirzə-Fətəli. Kızışma Hatəm-Xan-Aga! bircə əqləş qərum nə dejirsən?

Hatəm-Xan-Aga. Əqləşmijəcəqəm. Qedirəm, ejlə bir neçə səz deməlijəm sənə.

Mirzə-Fətəli. Byjyr qərəq nə dejəcəqsən?

Hatəm- Xan-Aga. Cəmi aləm bilir qi sən musəlmanlıkdan yzak bir adamsan; oryc bilməzsən namaz bilməzsən, əzundə rys kajdası ilə dolanırsan, by sənin əz işindir, əzun bilərsən və allahına da kijamətdə əzun cavab vərərsən: bircə de qərum sajır camahatdan nə istəjirsən? sənsiz də ejlə camahat allah jolyny itirib; ejlə biri mənim əzum bir nəfər çor çəpjıgan qafir firənqi neçə vakıt evimdə saklamışam, evim eşiqim olyb mırdar, kab-kacagım hamısı..... daha byndan artık bəndən nə istijirsən?
Joxsa xahiş edirsən qi by ag sakkal vaktımda orətin başından jajlıgını alıb byraxım quçələrə? və ja kolyny kolyma qeçirib aparım o muştehid

bagıdır nə dagılmıʒdır, orada ona rysyn çajını kəhvəsini içirdim və ja by sinnimdə kardaʒım ogly Ʒahbaz təq başının tuqunu yzadıb iqi jana darıjım? Zəhmət çəqmə Mirzə! zəhmət çəqmə! Mən heç vakıt ajagıma çəqmə ƣejib quçələrin palçıgını evimə ƣətirmərəm. Heç vakıt hənadən rənƣdən əl çəqmərəm, juz sənin təq Mirzə-Fətəli ƣələ: mən by ƣɵzəl əllərimi kojyb kaʒıkla çɵrəq jemərəm mən dəli dəƣiləm dɵrt agacı bir-birinə calıjıb adını qursu kojyb, Məhərrəm bəƣin kırgısı təq ustunə konam.

Ejibdir əzizim ɵzum ƣenə dejirəm hər nə bilirsən ejlə, dahi musəlmanların əməllərinə tokynma; bynyn axırı xejr nəticə verməz, axırda rusvaji cihan olarsan.

Mirzə-Fətəli. Hatəm-Xan-Aga! mən əlimə kələm alanda rusvaji cihan olmagı, təqfiri, fɵhʒi, hətta ɵlumu kəbyl etmiʒəm. Hər nə dejəcəqsən de, hamısı kəbyldyr və nə səbəbə kəbyl etmiʒəm ony sən anlamazsan, ancak bir vakt olar sənin oglyn və nəvən anlar. Sən benə sɵƣursən, amma sənin oglyn və nəvən bənə rəhmət oxyjacaklar jəkin bil.

Hatəm-Xan-Aga. Mənim oglym? mənim nəvəm? səhv etmə! mənim oglym mənim belimdən əmələ ƣəlib, mənim oglym ƣəda fərzəndindən dogylmyjybdyr, (gejzli) əƣər mənim oglym mən dytdygym joldan bir kədəm qanara koja, bənə allah lə'nət etsin əƣər ona nifrin edib ony ogyllykdan çıkartmasam, ejlə ogly allah ƣərəq kijamətə donyz sifətində ƣɵtirsin. Hələ

bynlar hamısı bir qənara; sən mənim ɵzumu məsxərəjə kojybsan, by heç, by orət yзak ilə nə iзin var? sən ɵzun hər çənd musəlmanlıkdan qanar bir adamsan amma qənə nə kədər olsa sənin kanın musəlman kanıdır; heç sənə musəlmanın ismətinə tokynmak jaraзarmı? kardaз nijə mənim orətimin kızımın adını camahat bilsin? ejb olsyn, sənin uçun çok ejb olsyn!

Mirzə - Fətəli, Hakkın var Hatəm - Xan-Aga sənin də və cəmi sənə oxзajanların da hakkı var, mən sinəmi sizin na səza sɵzlərinize supər ejləmiзəm.

Hatəm-Xan-Aga. Bynlar hamısı heç bir зej dəqil məqər inqi ədavət, əlbəttə qəda ogly qəlib bir mənsəb sahibi olanda bizim təq nəcib bəqləri bəjənməz. Ejbi jokdyr, Mən də qedərəm cəmi kara bagın bəqlərin jıgaram bir jerə dejərəm: „Aj bəqlər bir nəfər Зəqili mollasının ogly qedib otyryb Tiflisdə hamı biz bəqlərə də sataзmamıз jer kojmadı, ɵzumuzu məsxərə edib, orət yзaklarımızı məsxərə edib dolanacagımıza sataзır, dinimizə, məzhəbimizə əl atır qərəq by..... Əstəgfyrylla, qənə agzıma qələni demiзdim... qərəq onyn agzı jymylsyn".

Onda qɵrərsən baзına nə ojyn açarlar (*ajaga dyryr*). çiqininə bir katma baglajıbsan ejlə bilirsən qi heç qəsin sənə əli çatmaz?

Səndən sərdarın xyd-ɵzunə ejlə bir mɵhqəm donos verdirim qi səni bir baз Sibirə itirsinlər. (*qedə-qedə*).

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881849987-10

Biz bəqlərin əlinin zərbini sınarsak sonra saqit olarsan!

Mirzə-Fətəli Qet, qet sahibi-ixtijarsan (*çagırır*) aj qədə, Aganın baзmaklarını cuft edin (*Hatəm-xan-aga qedir. Mirzə-fətəli kajıdıb өzunu qursunun ustə jıxıb iqi əlləri ilə baзını dytyb dirsəqlərini bərq istola çırpır*)

Nөqər. (*daxil olyr*) Aga bir qiзi qəlib, sizi qөrməq istijir, dejir Agcabədidən qəlmiзəm, adım da Hacı--Karadır.

Mirzə-Fətəli. Çagır qəlsin içəri (*nөqər çıkır*)

Nacı-Kara (*daxil olyr*) Səlam-әləjqim!

Mirzə-Fətəli Aj әlejqiməssalam Hacı, byjyr qөrəq səndə nə xəbər var jə'kin mənimlə dalaзmaga qəlibsən, belədirmi?

Hacı-Kara. Nə byjrysan. Mirzə, mənim nə həddim var səninlə dalaзam amma зiqajətim var.

Mirzə-Fətəli. Qimdən?

Hacı-Kara. Sənin өzundən.

Mirzə-Fətəli. Mənim өzumdən bənə зiqajət?

Hacı-Kara. Bəli!

Mirzə-Fətəli· Necə jə'ni?

Hacı-Kara. Mirzə bizim kədim hakk səlamımız var və өzumuz də çokdanın muзtərisijiq, neçə dəf'ə qəlib

məndən mal alıbsan heç bir dəf'ə səni aldatmamızam? qetdijim bejtə and olsyn sənə həmizə malın arzını-nı ezqələrdən jarım kəpiq azaga vermizəm. Axı mənim təksirim nədir qi sən məni belə məsxərəjə kojyrsan? pyly batan mən, malı qedən, dytylan mən evi jıxılan mən.... pəs məsxərə də olan mən? nə ejlijim a sənə kyrban olym? Rys malı alıram solgyn çıkır, kızıl—baз malı alıram çuruq çıkır; mal qərəq muзtəriqir olsyn, odyr duqanı doldyrmyзam, bir nəfər malın juzunə də bakmır, qyja evlatdan kırılanların sogatıdır. Əlacım qəsildi, təmə' zor ejlədi dedim by bəqlər ilə qedərəm Təbrizə, bir kədər frənq malı qətirrəm, bəlqə zərərim çıxa o da belə qetdi; həm pylym əlimdən qetdi həm euum rusvaj oldym.

Mirzə Fətəli. Bilirsən Hacı? sən bir aglı baзında qiзi Sən ezun qerursən qi xətalı jola qedənin baзına nə bəlalar qəlir o səbəbə məndə sənin qejfijjətini qitabı-jazmızam qi xəlk okyjyb ibrət edib halal alız-veriз kojyb haramın dalınca qetməsin.

Hacı-Kara. Gələt ejlərəm, təvbə, tovbə, təvbə! kyrbanın olym qetdim sakkal qetirməjə bıgıda kojdym qəldim hə bələdə juz tumənim batdı, malım dytyldy, ezum Arazdan qeçəndə jıxıldım syja, bir az kalmızdı batam eləm; indi kalmızam ac əli kojnymda. Mirzə, bir təvəkkim var səndən. Sən bir bejuq adamsan, qer bir tor edə bilərsənmi qi mənim malımı ezumə kajtarsynlar.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881849987-10

Mirzə-Fətali. Baз ustə sizin murid mənim ilə aзɩnadɩr ona jazaramsə'j eləsin sənin malɩn da əzunə kojɩtsɩn və bəqlərdən bir tər sənin pylyny alɩb versin.

Hacɩ-Kara. Onda canɩmɩ sənə kyrban edərəm, allah səni musəlmanlara çok qərməsin, allah oglyny saxlasɩn Murəxəs olym.

Mirzə-fətəli Xoз qəldin Hacɩ, bir neçə qundən sonra bir byraja qəl.

Hacɩ-kara. Baз ustə, can ustə *(qedir)*

Mirzə-fətəli. Qet—qet ehtjacɩn olmasa əvvəl təqfir edən sən olarsan.

Dərviз Məstəli зah. *(qəzəbnaq daxil olyr)* Jahy —ja—hakk! *(nacagɩnɩ jerə vyryr)* sənsən biz dərviз sɩnɩfɩnɩ məsxərə edən? Sənsən cadyja—sehrə зəq qətirirən? sənsən əccinnə tajfasɩnɩn mənim itaətimdə olmagɩnɩ inqar edən?

Mirzə-fətəli. Nə kɩзkɩrɩrsan nə istijirsən?

Məstəli зah. Heç bir зej! Mənim byraja qəlməqdən muradɩm sənə əz kuvvətimi subyt etməqdir; mən sənin by evini baзɩna yçyrdaram o və'də əklin baзɩna qələr və inanarsan qi Parisi də yçyrdmyзam! Mən by sahat ejlə byrada by otagɩn içində bir dajirə çəqib əqləзərəm o dar jirdə baзlaram зah-nəfiri çalmaga onda qərərsən qi necə sənin evin tarɩmar olyb baзɩna duзər.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881849987-10

Mirze-Fətəli. Səbr et aga dərviʒ səbr et! Mən sənin barəndə səhv etmiʒəm və qitabımda da səndən jazmaga peʒiman olmyʒam, mən bilirəm və ehtikadım da bynadır qi nə kədər siz dərviʒlər və sizin imsalınız və həm məsləqiniz dunja juzundə movcydsynyz, nə inqi mənim evim, cəmi Islam aləmi pajimaldır. Dogry dejirsən!

Hələliqdə sizin kuvvətiniz çok bөjuqdur və subytyna da ehtijac jokdyr, təvəkki' edirəm byradan ƣedəsən və məni əfv edəsən.

Məstəli ʒah· Belə qi jalvaracakdın, bəs nə uçun hər hədjanı jazırsan! Byndan sonra adamını tanı.

Mirzə-Fətəli *(çagırır)* Aj ƣədə *(nөqər daxil olyr)* dərviʒi jola sal ƣetsin.

Nөqər. Baba dərviʒ byjyr.

Məstəli ʒah. (*Mirzə Fətəlijə*) Əməlindən peʒiman olmasajdrn ƣөrərdin ƣununu (*ƣidir*)

Nөqər (*dərviʒi jola salıb kajıdır*) Aga! ƣimjaƣər molla Ibrahim-Xəlil çokly adam ilə ƣəlib istijir zor ilə içəri ƣirsin! Hə byjryrsan?

Mirzə-Fətəli. Byrax içəri (*Nөqər çıkır*).

Molla-Ibrahim-Xəlil. (*daxil olyr*) Pə-pə-pə! jaxʒı iƣitin adını eʒit juzunu ƣөrmə, by sifətdə adamdan sonra ondanartık əməl baʒ verəcəq? Bir ʒəxsin qi sifətində əsla musəlmanlık niʒanəsi olmyja ondan nə ƣөzləməq olar?

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881849987-10

Mirzə-Fətəli Sɵzuꞑu byjyr! dibaçə lazьm dəƣil.

Mola-Ibrahim-Xəlil. Bir də ƣɵrum sənin allahdan, dindən imandan, musəlmanlьkdan xəbərin varmь?

Mirzə-Fətəli. Təvəkke edirəm muxtəsər ejlijəsən

Molla-Ibrahim Xəlil. Byjyr ƣɵrəq sən nə hakkijlə elmi qimjanь daꞑьb, biz ƣimjaƣərləri məsxərə edizsən.

Bir elmi qi həzrət Sulejman əlejhissəlamdan kala ony danmakmь olar? Məƣər sən xoca Nəsir Tysinin elm qimjada ictihad jetirdijini və baʒmakçьnьn çərməqisini kьzьl etdijini oxymyjybsan? Və ja inqi sən ʒejx Bəhajьnь danacaksan! ja Mir-Damadь inqar edəcəqsən? həqim Tьndьrskьdanmь xəbərin jokdyr? Jarisalejicabiri-insarini oxymyjybsanmь? Bynlar qeçəndən sonra məƣər mənə by Tiflisdən verilən qimjaƣərliq ʒəhadətnamasьndan xəbərin joxdyr? qim dejə bilər qi neçə ʒahьdьn janьndan Əƣlis ermənilərinin ƣəlib məndən əlli pyt xalis ƣumuʒ apardьklarь jalandьr?

Bynlarь ƣɵturub məsxərə edincə, nə olardь qi ɵz həmʒirəm ʒejx səlahь çagьrьb soryʒajdьn qi ɵz ƣɵzulə ƣɵrdujunu sənə sɵjlujə idi? sən pejgənbərlərdən kalan elmi danьrsan, ona ƣɵrə sən lajьk təqfirsən! Bydyr kapьda binlərcə adamlar hazьrdьrlar Əƣər çьxьb onlarьn ƣɵzunun kabagьnda tɵvbə ejləməsən səni təqfir ejlijəcəjəm və bilƣilənqi ondan sonra dunja da təq kalacaksan bir nəfər sənə səlam vermijəcəq bir nəfər sənin xejir, ʒərinə ƣəlmijəcəq və ɵləndə bir molla sənin namazьnь kьlmьjacak.

Mirzə-Fətəli. Aga! sən qimi aldatmak istijirsən. Sən qet Xaçmaz daglarɩn da Nyxy bəqlərini aldat pyllarɩnɩ al. Qimja nədir? bən elm qimjaja kajiləm, nə inqi dasɩn dənub kɩzɩl olmagɩna. Qet nə edəcəqsən et (*bir dəstə istol ustundən qagɩz qətirir*) bydyr bax: Qəncədən təqfir, Nyxydan nifrin, Karabagdan danos-Baqɩdan Зirvandan-həcv, Dərbənddən fəhз! qet sən də təqfir et, kəbylymdyr.

Molla Ibrahim, Xəlil. Qərərsən axɩrɩnɩ qərərsən(*çɩkɩr çəldən səsi qəlir*) Camaət! Bilin və aqah olyn qi Mirzə Fətəli əz qafirlijini ikrar etdi.

Çəldən səslər. Qafirdir qafirdir...!

Rəзid (*korkmyз daxil olyr*) Ata! By camahat nijə qujləзir, joxsa bizi əldurəcəqlər.

Mirzə-fətə'li. Korxma bala, heç qəs bizi əldurməz (*əz-əzunə*) hamɩ məndən juz dəndərib və byna da səbəb mənim həkk jazmagɩm həkk danɩзmagɩm və camahatɩn ejbini açɩk juzunə deməqimdir. Həkk acɩ isə də mejvəsi зirin ola! Bəli indi mən təqəm və by təqlijimə də fəxr edirəm.

Nəqər (*daxil olyb telegraf qətirir*) Aga! Baqɩdan qəlib.

Mirzə Fətəli (*açɩl oxyjyr*) „By saət byrada kylybyn zalɩnda Rijalnɩ məqtəbinin зaqirdləri iзtiraqi ilə „Mərd xəsis„ adlɩ komedjanɩz ojnanɩldɩ. Məqtəb зaqirdləri Nəcəf Vəzirof və Husejn Adqəzəlof əz vəzijfələrini lajɩkɩnca ifa etdilər. Cəm olan əзxasɩn təvvəki' sinə qərə by telegrafɩ sizə qəndərib, sizin

təsnifatւnւzւn əvvəl səhnəji tamaʒaja kojmagւnւ jurəqdən təbriq edirəm. Həsən bəq Meliqof„ (*Rəʒidə*) eʒitdinmi oglym?

Daha mənim gəmim joxdyr. Çok ʒuqur olsyn allahւma qi əqdijim toxym ɵz saglւgւmda bar verdi Dunjada çok jaʒamaga umidim jox idi çunqu bir jandan kocalւk, bir jandan zulmət içində kalmւʒ camahatւn dərdi məni əldən salւb. Amma by telgram mənim ɵmrumu on il artւrdւ ʒuqur olsyn allahւma!

Pərdə.

Bibliothek der
Deutschen
Morgenländischen
Gesellschaft.

Baʒ mətbyat mudirliqi № 4813. Tiraƶ 3000
AZƏRNƏƷR mətbəəsi Baqւ—1927. Kasւm Ismailof quçəsi, № 2

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881849987-10

Di Fai 26086

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881849987-10

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881849987-10

Fai 26086

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881849987-10

ULB Halle 3/1
001 351 508

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881849987-10

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-881849987-10